UUTISET

Hengittävässä talossa ilmanvaihto tapahtuu luonnollisella tavalla, ja myös talon asukkaat hengittävät paremmin. **JORMA MURSU, KERON HIRSIRAKENNUS OY**

Kela julkaisi oppikirjan sosiaaliturvasta

Kelan julkaisema oppikirja havainnollistaa sosiaaliturvan roolia ihmisten jokapäiväisessä elämässä kuvitteellisten esimerkkihenkilöiden avulla.

Sosiaaliturva mielletään usein pelkästään köyhyyden lievittäjäksi. Samalla ajatellaan, ettei maksettuja sosiaaliturvamaksuja vastaan saada mitään sosiaaliturvaetuuksia.

Todellisuudessa kansalaiset käyttävät lähes päivittäin erilaisia hyvinvointipalveluita.

Oppikirja havainnollistaa, missä tilanteissa sosiaaliturvaa ja laajemmin hyvinvointipalveluita yleensä tarvitaan. Lisäksi kirjassa on ajankohtaista tietoa hyvinvointivaltion tulonsiirroista ja palveluista sekä niiden rahoituksesta eri elämänvaiheissa.

Sosiaalimenot koostuvat pääosin lakisääteisistä eläkkeistä, sosiaali- ja terveyspalveluista, sairaus- ja työttömyysmenoista sekä perhe-etuuksista.

Oppikirjan ovat toteuttaneet yhteistyössä Kela, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus ja Työeläkevakuuttajat TELA, ja se on suunnattu erityisesti lukion ja yläasteen opettajille. Kirja on ladattavissa ilmaiseksi Kelan internetsivuilta *www.kela.fi*.

MT

TALOUDESTA LYHYESTI

Keskusta turvaisi vihreää kasvua

Maa-ja metsätalousvaliokunnan keskustalaiset jäsenet muistuttavat, että vihreän kasvun hyödyntäminen on voimavara, jolla voidaan luoda ja tukea kotimaista työtä ja yrittäjyyttä.

Keskustalaiset vaativat, että hallituksen politiikka noudattaa maa- ja metsätalousvaliokunnan kantaa.

Valiokunta vaatii yksimielisessä raportissaan, että metsäpolitiikka tulee säilyttää kaikilta osin kansallisena.

Lisäksi viljelysmaan ja laidunmaan raportoinnin tulee pysyä vapaaehtoisena eikä uusia erillisiä toimintasuunnitelmia pidä laatia tässä vaiheessa.

”Kestävä vihreä kasvu vaatii hallitukselta maaseudun toimintaympäristön parantamista. Kasvua ei saa vaarantaa uusilla EU-tasolta annettavilla rajoituksilla tai kustannusten korotuksilla”, keskustalaiset vaativat.

”Pankkituki torjuttava”

Perussuomalaisten puheenjohtaja **Timo Soini** sekä euroedustaja **Sampo Terho** vaativat, että kaikki ehdotukset yhteiseurooppalaisesta pankkituesta on torjuttava.

”Jäsenvaltiot ja sijoittajat ovat vastuussa omista pankeistaan ja sijoituksistaan. Suomalaisen veronmaksajan tehtävä ei ole tukea espanjalaisia tai muita etelä-eurooppalaisia pankkeja”, perussuomalaiset sanovat.

Eurobondit johtavat yhteiseen tuhoon.

Paras ratkaisu olisi EVM-sopimuksen hylkääminen eduskunnassa.

”Eurobondit johtavat yhteiseen tuhoon, eivät euroalueen pelastukseen”, perussuomalaiset maalaavat.

Korkovaroittelu hämmästyttää

Finanssialan keskusliiton toimitusjohtaja **Piia-Noora Kauppi** ja Hypoteekkiyhdistyksen varatoimitusjohtaja **Ari Pauna** pelottelivat viime viikolla asuntovelallisia kaksinumeroisiksi nousevista lainakoroista.

”Pidän erittäin epätodennäköisenä, että asuntolainojen korot nousisivat yli 10 prosentin. Se ei ole millään tavalla vahva skenaario, joskaan ei mahdoton”, Helsingin yliopiston lehtori **Juha Vehviläinen** täsmentää.

Suomalaisia asuntovelallisia on euroaikana hellitty matalalla korkotasolla. Asiasta uutisoi Taloussanomat.

Ministeriö aikoo nipistää prosentteja rakennusten energian kulutuksesta

Remonttien energiatehokkuudelle säädetään ensi kertaa vähimmäisvaatimuksia. Niiden täyttäminen on vapaaehtoista.

Rakennusten energiankulutusta aiotaan vähentää kuutisen prosenttia kiristämällä tuetun korjausrakentamisen energiavaatimuksia. Remontin tekeminen on vapaaehtoista.

Korjausrakentamisessa huomioidaan jatkossa energiatehokkuus, kun kyse on luvanvaraisesta korjaamisesta, käyttötarkoituksen muutoksesta tai teknisten järjestelmien uusimisesta.

Tällaisia korjauksia ovat esimerkiksi laajat peruskorjaukset, rakennuksen ulkovaipan korjaukset ja teknisten järjestelmien uusiminen.

Ympäristöministeriö lähetti maanantaina lausunnolle luonnoksen määräyksistä. Laki aiotaan saattaa voimaan ensi vuonna. Säädökset mukailevat EU-säädöksiä energiatehokkuudesta.

40 prosenttia energian kokonaiskulutuksesta kuluu rakennuksissa.

Remonttien energiatehokkuudelle säädetään nyt ensi kertaa vähimmäisvaatimuksia.

”Energiatehokkuuden talkoita jatketaan”, asuntoministeri **Krista Kiuru** (sd.) viittaa hallitusohjelmaan.

Energiatoimia ei tarvitse toteuttaa, mikäli ne eivät toiminnallisesti tai taloudellisesti ole mahdollisia. Rakentaja voi tämän osoittaa.

”Ehjää ja toimivaa ei tarvitse korjata”, Kiuru sanoo.

Kymmenen prosenttia lisähintaa

Kiinteistön omistaja päättää, mitkä ovat rakennuksen korjauksessa parhaat keinot parantaa energiatehokkuutta. Energiatehokas rakennus lupaa investoinnit takaisin säästöinä.

Rakennusneuvos **Teppo Lehtinen** ympäristöministeriöstä laskee, että tiukkenevat säännökset nostavat korjausrakentamisen hintaa 5–10 prosenttia.

”Kustannukset ovat hyvin tapauskohtaisia”, Lehtinen arvioi.

Tuetuissa remonteissa voidaan vaatia esimerkiksi uudenveroisia ovia ja ikkunoita sekä lämmitysjärjestelmiä. Byrokratiaa ministeriö lupaa olla lisäämättä.

Lausuntoja pyydetään kesälomien aikaan

Maankäyttölaki ja rakennuslaki muutetaan nykyisen perustuslain mukaisiksi samassa yhteydessä energiamääräysten muuttamisen kanssa. Ne on säädetty vanhan perustuslain aikana.

Lausunnoille ministeriö varaa aikaa kuukauden: kesäkuun ja osan heinäkuuta kesälomien aikaan. Lausunto pyydetään esimerkiksi Suomen Greenpeacelta, mutta MTK:lta sitä ei ole kysytty.

Voimaan korjausrakentamisen säädöksiä suunnitellaan vuoden kuluttua heinäkuussa ja virastoissa jo tammikuussa.

JUHANI VIITALA

Kerohirsi on lämmin

Puukuitueriste hirren sisällä nostaa eristystehoa huimasti

KUUSAMO (MT)

Keron Hirsirakennus Oy työstää kuusamolaisia hirsiä **Jorma Mursun** entisessä navetassa. Pohjoisen puu ja puukuitueriste muokataan täällä kerolämpöhirsiksi ja edelleen hirsitaloiksi.

Yritys tuotti aluksi perinteisiä pelkkahirsitaloja ja lämpöhirsiin siirryttiin pari vuotta sitten.

”Tämä on pelkkahirsiin verrattuna ylivoimaisen edullinen ja kilpailee hyvällä menestyksellä perinteisen hirren kanssa. Sadan neliön omakotitalon kehikko maksaa kerohirrestä tehtynä noin 20 000 euroa”, Jorma Mursu kertoo.

Paras puoli hyvä eristävyys

Kerohirren parhaat puolet tulevat esiin lämmöneristävyydessä. Nykyisin vaaditaan ympärivuotisesti asuttavalle rakennukselle eristävyydestä kertovaa U-arvoa 0,17. Se saavutetaan kerohiirellä helposti.

Mursu suosittaa valitsemaan 190 millin kerohirren. Siinä vital- tai puukuitueristettä on 100 milliä ja sen kahta puolta on 45 millin hirsilamellit.

”Samaan lämmön eristävyyteen pääseminen pelkällä hirrellä vaatisi 70 senttiä paksuutta – tai ulkopuolisen eristeen koolauksineen.”

”Luonnonkuitueriste estää kosteuden tiivistymisen talon rakenteisiin. Hengittävässä talossa ilmanvaihto tapahtuu luonnollisella tavalla, ja myös talon asukkaat hengittävät paremmin. Pullotiiviiden talojen terveyshaitoista on runsaasti todisteita”, sanoo Mursu.

Navetasta puutuotehalliksi

Vanhassa navetassa mikään ei enää muistuta entisestä. Tilat ovat avarat ja valoisat. Puuntyöstökoneet ja kuljetinradat ovat vallanneet parsien paikat.

Navetasta tehtiin halli pari vuotta sitten. Sitä ennen se oli ehtinyt olla tyhjillään.

”Maidon tuotannosta luovuttiin vuonna 2005, kun olisi pitänyt laajentaa eikä jatkajaa ollut näkyvissä. Vanhimmalla pojalla oli eläinallergia”, Mursu muistelee.

Hirren käsittely oli luonnollinen valinta miehelle, jolla vasara oli pysynyt kädessä kauemmin kuin minne muisti yltää.

Nyt isä-Jorman ja poika-**Jarnon** yritys työllistää käytännössä koko perheen. Vanhin pojista hoitaa kerohirsien markkinointia oman yrityksensä kautta. Nuorin poika veistää pelkkahirsiä.

Pelkkahirsitalot ovat edelleen ohjelmassa, mutta niiden hinnat ovat useimpien mökin tai omakotitalon tarvitsijoiden tavoittamattomissa.

”Käsityö maksaa”, Jorma Mursu sanoo.

Toinen rajoittava tekijä on tarpeeksi järeän puutavaran saatavuus. Kun rakennukseen tarvitaan kuusikin metriä pitkiä hirsiä, ja paksuutta halutaan yli 30 senttiä, tavaraa on haalittava pitkin Kuusamoa ja joskus myös Venäjän puolelta.

Kevyt koota miesvoimin

Kerohirsitaloja ja -mökkejä myydään nyt 10–20 vuodessa. Talon voi ostaa avaimet käteen -toimituksena tai kehikkona.

Yksi kerohirren eduista on keveys: Se on helppo pystyttää miesvoimin. Nosturia tarvitaan yleensä vasta kattoristikkojen nostoon.

Päämarkkina on Pohjois-Suomessa, mutta vientiä on ollut myös Pohjois-Norjaan. Siellä lämmöneristävyys on korkeassa kurssissa. Myös venäläiset ovat kiinnostuneet.

Kerohirret tehdään Keronkylässä parikymmentä kilometriä Kuusamon keskustasta etelään. Oman perheen lisäksi työtä tarjotaan 5–6 muulle henkilölle. Heistä suurin osa pystyttää taloja eri puolille Suomea.

JOUKO RÖNKKÖ

Pekka Rytky on asunut kerohirsitalossa Kuusamon keskustassa kuusi viikkoa. Lämpö ja hiljaisuus sekä hirsitalon hyvä sisäilma ovat päällimmäiset kiitoksen aiheet.

PEKKA FALI

Reijo Niemelä työstää pelkkahirsiä ulkosalla. Kerohirret tehdään entiseen navettaan rakennetuissa tiloissa.

Lohenpyrstöliitos nurkissa vain kiristyy ajan mittaan. Talossa ei tarvita erillisiä kiristysrautoja.

Kone tekee aina samanlaisen, siistin liitoksen, Jarno Mursu näyttää.

Murtoja tehdään eniten pikkupaikkakunnilla

Murroista suurin osa tehdään maaseudulla tai pikkukaupungeissa. Omakotitaloihin ja rivitaloihin pitkäkyntinen pääsee helpommin sisään kuin kerrostaloihin.

If Vahinkovakuutusyhtiön ja poliisin tilaston mukaan jopa seitsemän kymmenestä murrosta tehdään suurten kaupunkien ulkopuolella.

Asuntokanta selittää suurta osaa pienten paikkakuntien asuntomurroista. Pienillä paikkakunnilla asutaan omakotitaloissa ja rivitaloissa. Myös mökkimurrot näkyvät tilastoissa.

Asumisen jäljet esiin

”Kodin lukituksesta ja postien hakemisesta kannattaa huolehtia”, korvauspäällikkö **Mikko Vaitomaa** Ifistä neuvoo.

Murtovarkaat suosivat asuntoja, joissa asukasväki on poissa. Maaseudulla ei Vaitomaan mukaan kannata pelätä liikaa, kunhan asumisen jäljet näkyvät.

Naapuria voi pyytää huolehtimaan postista ja pihan istutuksista lomamatkan aikana. Sosiaalisessa mediassa ei kannata kertoa lomansa aikoja. Myös turvalukko teettää varkaalle töitä.

Mökki alttiina loppukesällä

Mökkimurtoja ilmoitetaan vakuutusyhtiöihin erityisen paljon loppukesällä varsinaisen loma-ajan päätyttyä. Pihaan pääsee ajamaan helposti ja mökkejä ei vielä ole laitettu talvikuntoon.

Maaseudulla mökkimurto aiheuttaa yleensä suuremmat vahingot kuin murto suurissa kaupungeissa.

Murtovahinko on Ifin tilastojen mukaan keskimäärin 1 400 euroa.

”Vakuutus ei korvaa menetettyjen esineiden tunnearvoa ja yksityisyyden loukkausta.”

Kerrostalossa ei rauhaa

Suomen 20 suurimmassa kaupungissa tehdään alle 40 prosenttia kaikista murroista. Silloin murtaudutaan yleisimmin kellarikomeroon.

Murtautuja ei kerrostalossa saa työrauhaa samalla tapaa kuin omakotitaloissa tai rivitaloissa. Niiden ovet ja ikkunat ovat maan tasalla.

Kerrostalossa myös käytävät kaikuvat.

”Kerrostalojen ovet tehdään järeiksi paloturvallisuuden takia”, Vaitomaa sanoo.

JUHANI VIITALA